

JELENTÉS

az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás 2016-os pénzügyi évre vonatkozó éves beszámolójáról, a Közös Vállalkozás válaszával együtt

(2017/C 426/06)

TARTALOM

	<i>Bekezdés</i>	<i>Oldal</i>
BEVEZETÉS	1-12	43
Az FCH Közös Vállalkozás megalapítása	1-2	43
Irányítás	3-6	43
Célkitűzések	7	43
Erőforrások	8-12	43
VÉLEMÉNY	13-25	44
Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról	14	44
Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről	15	44
Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről	16	44
A vezetőség és az irányítással megbízott személyek felelőssége	17-19	44
Az ellenőrnek a beszámoló és a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelőssége	20-24	45
KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁS	26-33	45
A 2016-os költségvetés végrehajtása	26	45
A többéves költségvetés végrehajtása a hetedik keretprogram keretében	27-29	45
A többéves költségvetés végrehajtása a „Horizont 2020” keretében	30-33	46
BELSŐ KONTROLLOK	34	46
Belső kontrollrendszerek	34	46
MELLÉKLET – AZ ELŐZŐ ÉVEK MEGJEGYZÉSEINEK HASZNOSULÁSA		47

BEVEZETÉS

Az FCH Közös Vállalkozás megalapítása

1. Az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiával foglalkozó közös technológiai kezdeményezést megvalósító, brüsszeli székhelyű Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás (FCH Közös Vállalkozás) 2008 májusában jött létre a 2017. december 31-ig tartó időszakra, és 2010. november 15-én kezdte meg önálló működését⁽¹⁾. 2014 májusában a Tanács 2024. december 31-ig meghosszabbította a Közös Vállalkozás működésének időtartamát⁽²⁾.

2. Az FCH Közös Vállalkozás egy üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai kutatással és innovációval foglalkozó köz-magán társulás. Alapító tagjai a Bizottság által képviselt Európai Unió (EU), valamint az úgynevezett Industry Grouping (Hydrogen Europe) és Research Grouping (New European Research Grouping on Fuel Cells and Hydrogen AISBL – N. ERGHY).

Irányítás

3. Az FCH Közös Vállalkozás irányító szervei az irányító testület, az ügyvezető igazgató, a tudományos bizottság, az államok képviselőinek csoportja és az érdekeltek fóruma.

4. Az irányító testületnek tíz tagja van: három bizottsági képviselő, valamint az Industry Grouping hat és a Research Grouping egy képviselője. Az irányító testület felelős a Közös Vállalkozás stratégiai irányításáért és működéséért, és felülvizeli tevékenységeinek végrehajtását. Az ügyvezető igazgató feladata a Közös Vállalkozás napi szintű irányítása.

5. A tudományos bizottság legfeljebb 9 tagból állhat, akik között kiegyensúlyozott mértékben kell képviseltetniük magukat a tudományos közösség, az ipar és a szabályozási hatóságok szakértőinek. A tudományos bizottság az éves munkatervekbe beépítendő tudományos prioritásokra vonatkozóan és az éves tevékenységi jelentésben ismertetett tudományos eredményekkel kapcsolatban biztosít tanácsadást.

6. Az államok képviselőinek csoportja tagállamonként és a „Horizont 2020”-hoz társult országokként egy-egy képviselőből áll. Feladata a közös vállalkozás stratégiai irányvonalának és a „Horizont 2020” program céljai elérésének véleményezése. Az évenként megrendezésre kerülő érdekeltek fórumán az FCH működésében érdekelt felek megvitatják annak aktuális tevékenységeit, és megtehetik észrevételeiket azokkal kapcsolatban.

Célkitűzések

7. Az FCH Közös Vállalkozás célkitűzése az, hogy 2020-ig a jövő európai energetikai és közlekedési rendszereinek egyik pillérévé fejlessze az üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiát, és elősegítse az erős, fenntartható és világszinten versenyképes uniós üzemanyagcella- és hidrogénágazat létrehozását.

Erőforrások

8. Az Európai Unió az első szakaszban legfeljebb 470 millió euróval járul hozzá a hetedik keretprogram költségvetéséből az FCH Közös Vállalkozás tevékenységeinek végrehajtásához⁽³⁾. A többi tagtól érkező hozzájárulások összegének el kell érnie az uniós hozzájárulás összegét.

9. A második szakaszban az Európai Unió legfeljebb 665 millió euróval járul hozzá a „Horizont 2020” program költségvetéséből az FCH Közös Vállalkozás tevékenységeinek végrehajtásához. Ebből az összegből legfeljebb 570 millió euro lehet az Industry és a Research Grouping tagjainak (380 millió euróban megállapított) minimális hozzájárulásával megegyező mértékű hozzájárulás, valamint legfeljebb 95 millió euro használható fel a tagoktól származó kiegészítő (a minimális összegzen felüli) hozzájárulásokkal megegyező mértékű hozzájárulásra⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Az 1183/2011/EU tanácsi rendelettel (HL L 302., 2011.11.19., 3. o.) módosított, az Üzemanyagcella- és Hidrogéntechnológiai Közös Vállalkozás létrehozásáról szóló, 2008. május 30-i 521/2008/EK tanácsi rendelet (HL L 153., 2008.6.12., 1. o.)

⁽²⁾ A Tanács 2014. május 6-i 559/2014/EU rendelete a második üzemanyagcella- és hidrogéntechnológiai közös vállalkozás létrehozásáról (HL L 169., 2014.6.7., 108. o.).

⁽³⁾ Az 521/2008/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdése.

⁽⁴⁾ Az 559/2014/EU rendelet 3. cikkének (1) bekezdése.

10. Az Industry és a Research Grouping tagjainak legalább 380 millió euro forrást kell biztosítaniuk az FCH Közös Vállalkozás által finanszírozott „Horizont 2020” projektekhez ⁽⁵⁾, beleértve a Közös Vállalkozás kiegészítő tevékenységeihez nyújtandó legalább 285 millió euro természetbeni hozzájárulást ⁽⁶⁾.

11. Az FCH Közös Vállalkozás igazgatási költségei nem haladhatják meg a 38 millió eurót; fedezetüket az Unió, illetve az Industry és a Research Grouping tagjai között éves alapon, egyenlően megosztott pénzügyi hozzájárulások biztosítják ⁽⁷⁾.

12. Az FCH Közös Vállalkozás kifizetési költségvetése 2016-ban 98,3 millió euro volt (2015: 95,1 millió euro). A Közös Vállalkozás 2016. december 31-én 26 főt foglalkoztatott (2015: 26 fő) ⁽⁸⁾.

VÉLEMÉNY

13. A Számvevőszék a következőket ellenőrizte:

- a) a Közös Vállalkozás beszámolója, amely a 2016. december 31-ével záruló pénzügyi évre vonatkozó pénzügyi kimutatásokból ⁽⁹⁾ és a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekből ⁽¹⁰⁾ áll;
- b) a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 287. cikke értelmében.

Vélemény a beszámoló megbízhatóságáról

14. Véleményünk szerint a Közös Vállalkozás 2016. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámolója minden lényeges szempontból híven, pénzügyi szabályzatának, valamint a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott számviteli szabályoknak megfelelően tükrözi a Közös Vállalkozás 2016. december 31-i pénzügyi helyzetét, a tárgyévi gazdasági események eredményét, a pénzforgalmat és a nettó eszközállomány változásait. Ezek a szabályok a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjain alapulnak.

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló bevételek jogszerűségéről és szabályszerűségéről

15. Véleményünk szerint a 2016. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámoló alapjául szolgáló bevételek minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

Vélemény a beszámoló alapjául szolgáló kifizetések jogszerűségéről és szabályszerűségéről

16. Véleményünk szerint a 2016. december 31-ével záruló évre vonatkozó beszámoló alapjául szolgáló kifizetések minden lényeges szempontból jogszerűek és szabályszerűek.

A vezetőség és az irányítással megbízott személyek felelőssége

17. Az EUMSZ 310–325. cikke és a Közös Vállalkozás pénzügyi szabályzata értelmében a vezetőség felel a beszámolóért – a közszféra nemzetközileg elfogadott számviteli standardjainak megfelelően történő – elkészítéséért és bemutatásáért, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéért és szabályszerűségéért. Ez a felelősség magában foglalja az – akár csalásból, akár tévedésből eredő lényeges hibáktól mentes – pénzügyi kimutatások elkészítését és bemutatását lehetővé tévő belső kontrollrendszer kialakítását, megvalósítását és fenntartását. A vezetőség felelős továbbá annak biztosításáért, hogy a pénzügyi kimutatásokban szereplő tevékenységek, pénzügyi műveletek és információk megfeleljenek az őket szabályozó hatóságok előírásainak. A beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéért és szabályszerűségéért a végső felelősséget a Közös Vállalkozás vezetősége viseli.

⁽⁵⁾ Az 559/2014/EU rendelet 4. cikkének (1) bekezdése.

⁽⁶⁾ Az 559/2014/EU rendelet 4. cikkének (2) bekezdésének b) pontja értelmében a kiegészítő tevékenységek a Közös Vállalkozás munkatervén és költségvetésén kívül eső, de az FCH közös technológiai kezdeményezés célkitűzéseinek elérését elősegítő tevékenységekhez való természetbeni hozzájárulások. Ugyanezen rendelet 4. cikkének (4) bekezdése szerint a kiegészítő tevékenységekkel összefüggő költségeket független külső könyvvizsgálónak kell hitelesítenie, és azokat sem a Közös Vállalkozás, sem a Számvevőszék, sem bármely más uniós szerv nem ellenőrzi.

⁽⁷⁾ Az FCH2 Közös Vállalkozás alapokmánya (az 559/2014/EU rendelet Melléklete) 13. cikkének (2) bekezdése.

⁽⁸⁾ A Közös Vállalkozásról és tevékenységeiről további információk találhatóak a weboldalon: <http://www.fch.europa.eu>.

⁽⁹⁾ A pénzügyi kimutatások a következőkből állnak: mérleg, eredménykimutatás, pénzforgalmi kimutatás, a nettó eszközállomány változásainak kimutatása, valamint a számviteli politika meghatározó alapelveinek összefoglalása és további magyarázatok.

⁽¹⁰⁾ A költségvetés végrehajtásáról szóló jelentések a költségvetési műveleteket összesítő jelentésekből és azok magyarázataiból állnak.

18. A beszámoló elkészítésekor a vezetőség felelőssége annak felmérése, hogy a Közös Vállalkozás képes-e tevékenységének folytatására, adott esetben a tevékenység folytatását érintő ügyek közzététele, valamint a tevékenység folytatásának feltételezése.

19. Az irányítással megbízott személyek felelőssége a szervezet pénzügyi beszámolási folyamatának felügyelete.

Az ellenőrnek a beszámoló és a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók vizsgálatával kapcsolatos felelőssége

20. Célunk, hogy észszerű bizonyosságot szerezzünk arról, hogy a Közös Vállalkozás beszámolója nem tartalmaz lényeges hibákat és az alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűek és szabályszerűek, valamint hogy ellenőrzésünk alapján megbízhatósági nyilatkozatot nyújtunk be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, illetve a zárszámadásért felelős más hatóságoknak a beszámoló megbízhatóságára, valamint az annak alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozóan. Az észszerű bizonyosság a bizonyosság magas szintjének felel meg ugyan, de nem garancia arra, hogy az ellenőrzés kiszűri az esetlegesen fennálló lényeges hibát vagy lényeges meg nem felelést. Ezek eredhetnek csalásból vagy tévedésből, és akkor tekintendők lényegesnek, ha észszerűen feltételezhető, hogy külön-külön vagy együttesen befolyásolják a felhasználók e beszámolók alapján hozott gazdasági döntéseit.

21. Az ellenőrzés olyan eljárások elvégzését jelenti, amelyek révén ellenőrzési bizonyíték nyerhető a beszámolóban szereplő összegekről és információkról, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről. Az eljárások kiválasztása az ellenőr szakmai megítélésén alapul, amely magában foglal egy kockázatelemzést is arról, hogy milyen valószínűséggel fordulhat elő – akár csalás, akár tévedés okozta – lényeges hiba a beszámolóban, illetve az Unió jogszabályi kereténél való lényeges meg nem felelés a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciókban. Az említett kockázatelemzés során az ellenőr figyelembe veszi a beszámoló elkészítése és valószínű bemutatása, valamint a beszámoló alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűsége és szabályszerűsége szempontjából releváns belső kontrollokat. Ezt a körülményeknek megfelelő ellenőrzési eljárások megtervezése, nem pedig a belső kontroll eredményességével kapcsolatos vélemény kialakítása céljából teszi. Az ellenőrzés felméri továbbá, hogy az alkalmazott számviteli politikák megfelelőek-e, illetve a vezetőség számviteli becslései észszerűek-e, valamint értékelést ad a beszámoló általános bemutatásáról is.

22. A bevételt illetően ellenőrizzük a Bizottságtól kapott támogatást, valamint értékeljük a Közös Vállalkozásnak a díjak és más jövedelmek beszedésére szolgáló eljárásait.

23. A kiadások tekintetében akkor vizsgáljuk meg a kifizetéseket, miután a kiadás felmerült, azt lekönyvelték és elfogadták. Ez a vizsgálat minden kifizetési kategóriára kiterjed (az eszközök beszerzését szolgáló kifizetésekre is), és az előlegfizetésektől eltekintve azon a ponton történik, ahol a kifizetést teljesítik. Az előlegek megvizsgálása akkor történik, amikor a pénzeszközök címzettje igazolást ad a pénzeszközök helyes felhasználásáról, és a Közös Vállalkozás az előlegfizetés elszámolásával – a tárgyévben vagy később – elfogadja az igazolást.

24. E jelentés és vélemény elkészítése során az Unió költségvetési rendelete⁽¹¹⁾ 208. cikkének (4) bekezdésében előírtak szerint figyelembe vettük a független külső ellenőr által a Közös Vállalkozás beszámolójára nézve végzett ellenőrzési tevékenységet.

25. A Számvevőszék véleményei függetlenek az alábbi megjegyzésektől.

KÖLTSÉGVETÉSI ÉS PÉNZGAZDÁLKODÁS

A 2016-os költségvetés végrehajtása

26. Figyelembe véve a korábbi években fel nem használt kifizetési előirányzatokat is (17,2 millió euro), a hetedik keretprogram és a „Horizont 2020” program végrehajtására rendelkezésre álló 2016-os végleges költségvetés 127,8 millió euro kötelezettségvállalási előirányzatot és 115,5 millió euro kifizetési előirányzatot tartalmazott. A kötelezettségvállalási előirányzatok felhasználási aránya 77,7 %, a kifizetési előirányzatoké pedig 83,9 %, azaz viszonylag alacsony volt. Az előirányzatok felhasználásának alacsony szintje elsősorban arra vezethető vissza, hogy a 2016-os pályázati felhívás értékelése nyomán a vártnál kevesebb támogatási szerződést írtak alá.

A többéves költségvetés végrehajtása a hetedik keretprogram keretében

27. A hetedik keretprogram költségvetéséből az FCH Közös Vállalkozás számára előirányzott 470 millió euróból a Közös Vállalkozás 2016 végére 464,4 millió euro összegre vállalt kötelezettséget és 372 millió euro összegű kifizetést teljesített. A Közös Vállalkozásnak a hetedik keretprogram keretében végrehajtandó, folyamatban lévő projektekre vonatkozó kifizetési terve szerint a 75,3 millió euro összegű, még nem teljesített operatív kifizetést (17 %) 2019 végéig fogják felhasználni.

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 966/2012/EU, Euratom rendelete (HL L 298., 2012.10.26., 1. o.).

28. Az Industry és a Research Grouping tagjai által az FCH Közös Vállalkozás operatív tevékenységeire befizetendő, 470 millió euro összegű természetbeni és pénzbeli hozzájárulásból az irányító testület 2016 végéig 299 millió euro összegű hozzájárulást validált. Az FCH Közös Vállalkozásnak ezenfelül 2016 végéig további 40,6 millió euro összegben jelentettek be az operatív tevékenységekre befizetett természetbeni hozzájárulást.

29. Így 2016 végén az Industry és a Research Grouping tagjaitól származó hozzájárulások teljes összege 339,6 millió euro, az Unió (Bizottság) pénzbeli hozzájárulása pedig 383,7 millió euro volt.

A többéves költségvetés végrehajtása a „Horizont 2020” keretében

30. A „Horizont 2020” költségvetéséből az FCH Közös Vállalkozás számára előirányzott 665 millió euróból a Közös Vállalkozás 2016 végére 288,1 millió euro összegre (43 %) vállalt kötelezettséget és 77,4 millió euro összegű kifizetést teljesített az első ütemhez tartozó projektek végrehajtása kapcsán.

31. 2016 végéig az Industry és a Research Grouping tagjai (bevallásuk szerint) 4,9 millió euro értékű természetbeni hozzájárulást nyújtottak az operatív tevékenységekhez, a Közös Vállalkozás igazgatási költségei tekintetében pedig az irányító testület 1,2 millió euro összegű pénzbeli hozzájárulást validált.

32. Az egyéb tagok által a kiegészítő tevékenységekre biztosítandó, legalább 285 millió euro összegű hozzájárulásból 2016 végéig 188,6 millió euro (66 %) befizetését jelentették be és igazolták.

33. Így 2016 végén az Industry és a Research Grouping tagjaitól származó hozzájárulások teljes összege 194,7 millió euro, az Unió pénzbeli hozzájárulása pedig 79,5 millió euro volt. Az eltérés azzal magyarázható, hogy az egyéb tagok nagy összeggel járultak hozzá a kiegészítő tevékenységek finanszírozásához.

BELSŐ KONTROLLOK

Belső kontrollrendszerek

34. A Közös Vállalkozás pénzügyi és operatív dokumentációs áttekintésen alapuló előzetes kontrolleljáráásokat vezetett be, és utólagos ellenőrzéseket végez a hetedik keretprogram keretében benyújtott támogatási kifizetési kérelmek tekintetében. Ezek az ellenőrzések szolgálnak a mögöttes tranzakciók – ideértve a Közös Vállalkozás egyéb tagoktól származó pénzbeli és természetbeni hozzájárulásait is – jogszerűségi és szabályszerűségi értékelésének fő eszközeiként. Az utólagos ellenőrzésekre nézve a Közös Vállalkozás 2016-os éves tevékenységi jelentésében szereplő fennmaradó hibaarány 1,24 % volt ⁽¹²⁾.

A jelentést 2017. szeptember 19-i luxembourgi ülésén fogadta el a Baudilio TOMÉ MUGURUZA számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Klaus-Heiner LEHNE

elnök

⁽¹²⁾ Az FCH Közös Vállalkozás éves tevékenységi jelentése, 54. o.

MELLÉKLET

A korábbi évek megjegyzéseinek hasznosulása

Év	A Számvevőszék megjegyzése	A korrekciós intézkedés állapota (Végrehajtva/folyamatban/végrehajtandó/ n.a.)
	<i>A Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálat (IAS)</i>	
2015	Az IAS 2015 novemberében elvégezte az FCH2 Közös Vállalkozás „Horizont 2020” pályázatokhoz kapcsolódó értékelési és kiválasztási folyamatának ellenőrzését. Az IAS javasolta, hogy a Közös Vállalkozás javítsa a pályázatok tárgya kiválasztási folyamatának egyértelműségét és átláthatóságát. Az FCH Közös Vállalkozás 2016 folyamán továbbfejlesztett eljárásokat vezet be a következő, 2017-ben esedékes pályázati felhívás során való alkalmazásra.	Végrehajtva
	<i>Összeférhetetlenség</i>	
2015	2015 júliusában a Bizottság az összeférhetetlenségi szabályokkal kapcsolatos iránymutatást adott ki a közös vállalkozások számára. Ez tartalmazott egy, az összeférhetetlenségi nyilatkozatokra vonatkozó egységes sablont, amelyet a Közös Vállalkozásnak bele kell foglalnia eljárásaiba.	Folyamatban

A KÖZÖS VÁLLALKOZÁS VÁLASZA

A Közös Vállalkozás tudomásul vette a Számvevőszék jelentését.
